

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. XIII. Affectus gaudij spiritualis ex his mysterijs eruendus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

*De affectu gaudij & consolationis
ritualis ex eorum mysterio
consideratione eliciendo.*

D. Thom.

1.2. q. 31.

4.3. q. 32

4.3.

GAUDIUM est sensus & voluntatis effusio, quæ ex virtute & præsentia boni alieni convenientis nascitur: atque habet duo & præsentia boni cum animi tribus fit modis. primò per solam boni memoriam & apprehensionem ut fit, quando quis gaudet ob rem præteritam ante à Deo beneficia, & rei bonæ, quam amat memoria, & inde, ex boni ipsius apprehensione & simul spe quam habet ipsum bona uera consequendi. atque hoc modo gaudet anima bonis sempiternis quæ possessuram se sperat. Hoc autem gaudium priori maius est, nam quando certa spes est, iam bonum, & hoc gaudium nascitur, non modo per apprehensionem intellectus verum etiam per potentiam & rationalem facultatem, quam à Deo ad bonum

num hoc recipiendum accepit, præ-
 sens est. Tertia, quæ bonum aliquod
 præsens est, est, per realem eius præ-
 sentiam & possessionem. atque hoc
 modo imprimis gaudent beati, ob
 perfectissimam boni infiniti, quod
 iam clarè & re ipsa vident possessio-
 nem. Iusti quoque, per realem mul-
 torum bonorum spiritualium, quæ
 à Deo in hac vita recepere, posses-
 sionem; præter spem quam habent
 perfectè Deo in vita sempiterna
 fruendi.

Gaudium, quod è bonis spiritua-
 libus ac cœlestibus nascitur, bonum
 est, dicitur quæ in Scriptura gaudium
 & exultatio Domini; nam à Deo ip-
 so, aut rebus quæ ad ipsum nos di-
 rigunt, aut ad eiusdem gloriæ &
 cultum spectant, capitur. Atque hu-
 iusmodi gaudium seruos suos habe-
 re vult Deus in hac vita; & huc per
 Psalmistam eos hortatur, dicens, *Psalm 31.*
Exultate iusti in Domino. & per Apo- *Philip. 4.*
 stolum, *Gaudete in Domino semper.*
 Sanctum hoc gaudium est vnus ex
 affectibus quos ex horum mysterio-
 rum

rum consideratione elicere de-
 mus. Nec mirum videri debet,
 dem mysteria vno modo contem-
 plantes, hinc delictorum dolore
 & erga patientem Dominum con-
 passionē; alio verò modo, gaudi-
 & exultationē hauriamus. idip-
 namque & in alijs rebus bonis,
 ad vtrumque materiam suggesta
 fieri videmus. Refert Seuerus
 tius, mortuo S. Martino discipu-
 los & multos vicinorum ad sepul-
 turam eius conuenisse; & alios
 dem exultasse, magna fide & fide-
 summam sancti viri in cœlo glori-
 considerantes; alios e contra dolere
 se & ingemuisse, tantum virum a
 ris ablatum queritantes; alios ve-
 suspensos & ancipites dolorem
 gaudium inter hæsisse. hinc enim
 gloria viri lacrymari prohibebat
 illinc pius in sanctum præfulem
 mor & naturalis affectus lacryma-
 excutiebat. Cumque inter se disci-
 puli sapientiores disceptarent, ga-
 derene an lugere oporteret, ita tam-
 inter eos conuenit: Pium & iustum

Sulpitius.

est in morte Martini exultare, ob e-
iusdem bonum; pium etiam & bo-
num est, ob damnum & iacturam,
quam ea optimus quisque sensit, do-
lere. Ita & in mysterijs vite & pas-
sionis Christi sensu magis sublimi
peragitur: considerando scilicet ea,
quoad poenas, dolores, iniurias, &
despectum hominum, quæ altissi-
mus Dei Filius ob delicta nostra
pertulit, par est dolorem ac poenam
concipere, Domino, qui hæc nostri
causa pertulit cõdolendo, & de pec-
catis nostris, quæ horum fuere cau-
sa, vt declaratum est, dolendo. Ve-
rum hæc, quoad perfectiones &
virtutes diuinas, in ijs relucens, &
quoad gloriam Dei & vtilitatem
hominum, quæ hinc sequitur medi-
tando, sanctum & iustum est, exul-
tare.

Videamus iam, quomodo hic
gaudij sit affectus, & quibus ex horũ
mysteriorum consideratione ratio-
nibus eliciendus. Anima ergo Dei,
qui hæc mirabilia operatus est, po-
tentiam, bonitatẽ, & misericordiã,

I

quæ

quæ ita se homini communicare
 luit, quò illum miserijs eriperet,
 infinitam eiusdem sapientiam
 siderans, quæ ad hominem salu
 dum, talia media adinuenit, De
 adedò potentem, bonum & sapi
 tem esse gaudet. Quin & gloria
 Christi Redemptoris, in quant
 homo, contemplans, item sacrat
 simæ humanitatis cum persona
 uina vnionem, gaudium ite
 angelorum in eius ortu, qu
 illi Magi Reges exhibeant reuer
 tiam, hominum ad eius doctri
 nam & miracula admiratione
 plurimorum in eo sequendo fide
 resurrectionis gloriam, ascêsus
 in cœlum maiestatem, & reliq
 mysteria, in quibus aliqua Christi
 gloria relucet, summopere ei
 gaudet. Considerans insuper bo
 quæ ex his mysterijs fidelibus om
 bus hæc in vtilitatem suam trah
 tibus, vniuersæ Ecclesiæ, atque ad
 vniuerso generi humano sequit
 scilicet per hæc naturam humanam
 ad summam dignitatem euectam
 homi

omines à peccato, dæmonis tyrannide, æterna condemnatione, & praua passionum seruitute ereptos, filios Dei & fratres Christi fieri, gratiamque & robur ad bene operandum, & merendum, item Sacramenta, dona, auxilia, & diuinas cõsolationes ad crescendum & suauiter in vita honesta perseuerandum consequi, beatitudinem denique & gloriosam resurrectionem corporum; bonis omnibus, quæ tam ipsa quam reliqui omnes Christo seruire volentes, participant, gaudet & exultat.

Præsentissimum quoque considerans remedium, quod in hisce mysterijs aduersus omnia corporis & spiritus sua mala inuenit, modò ipsum consequi velit, quæ sua sunt agendo, vti & peccatorum veniam, poenarum satisfactionem, aduersus passiones & vulnera sua medelam, in tristitia & mœrore solatium, in pusillanimitate & imbecillitate robur, in tolerandis ritè vitæ huius laboribus patientiam ad eosdem cum

gaudio suscipiendos gratiam reperit. Considerans item magnam certissimam salutis suæ spem, qui in omnibus hisce mysterijs Deum immittit, omnia in bonum eius ordinando; tantis talibusque bonis qualia in Christo habet, & diu deum exultat, & cor suum gaudio iubilo spirituali dilatat. Vbi Christus per vniuersum mundum fundi ac prædicari cœpit, quibus eadem suscipiebant, simul cum eadem ingens gaudium & lætitiā recipiebant, vti sæpius D. Lucas seruauc. Philippus enim cum Sarræ fidem Christi prædicasset, & maritani eā amplexi esset, ait. *Est gaudium magnum in illa ciuitate.* Paulus autem & Barnabas cum Paphlagoniæ Paphlagoniæ prædicassent, ait, *audientes autem gentes gauiſæ sunt, & glorificabāt verbum Domini. & multiplicabantur discipuli in Antiochia. Discipuli quoque (ita namque facti neophyti tum dicebantur) replebantur gaudio & Spiritu sancto.* Agrippa autem de Eunucho potente Regis Aethiopiæ qui ad Philippi prædicat

Act. 8.

Act. 13.

Act. 8.

DE ORAT. MENTALI. 197

tionem fidem suscepit, ait, *Ibat autem per viam suam gaudens.* Quando lumen solis sub auroram exoritur, omnes lætantur & recreantur creaturæ; nã huius adminiculo naturalia hæc Dei opera contemplantur, & quid quodque ad sui conseruationem opus habeat vident. Fides est spirituale & diuinum lumen, vt *Isai. 9.* Isaias ait, hinc quæ eam recipiunt, animæ, eadem maximopere gaudēt; nam huius ope hæc Dei opera & supernaturalia mysteria, & quidquid ad salutem & vitam æternam opus est vident. Idem ergo & in mysteriorum vitæ & passionis Christi cōsideratione peragitur; hinc cum fide actuali eadem videt anima, vt diximus, & lumen cœlitus, quò maiori cum claritate eadem contempletur, & maiori sensu excutiat, accipit; gaudet & eorum consideratione recreatur. Patriarchæ & Prophetæ veteres eminus hæc mysteria, fidei oculis prævidentes, interius exultabant; vnde de Abrahamo ait Christus, *Abraham desiderauit videre diē* *Ioan. 8.*

193 FRANC. ARIAS CAP. XI
meum, vidit & gauisus est. Sic
horum mysteriorum considera-
bis mille antè annis quàm fieri
etiam quando ipsorum fides in-
dumentum & peccati originalis
culum, quod vniuersum genus
manum, à primo parente deri-
traduce, vinciebat, nondum pec-
auferebat, nec portam cœlorum
ferabat, nec iustis in gloriâ ad-
concedebat; tantum tamen mens
gaudium ob ingentia, quæ horum
ratione secutura sperabantur, be-
afferebat, quanto maior gaudium
nobis erit occasio horum mysteri-
rum consideratio, cum iam eade-
re ipsa patrata sunt, ad oculum vide-
mus, & iam modò summis illis be-
nis, quæ Patriarchæ & Prophetæ
adeò desiderarunt, & tam proci-
expectarunt fuimus? Et quoniam
quæ homo in præsentiarum possi-
det, etiam quantacumque ea fuerit
nullum in anima gaudium causa-
tur, nisi eadem ipse apprehendat
consideret hæc se possidere: quod
(vt benè D. Thomas aduertit) dicitur
requiritur

1.2. q. 32.
a. r.

requirantur, vt aliquod bonum, voluptatem & gaudium in anima exciter, primò boni ipsius consecutio, deinde cognitio eius quod iam quodammodo est consecuta: hinc ad oculum patet, quàm sit necesse, hæcce mysteria ponderare, quo iisdem gaudeamus & exultemus. quo autè diutius & perseuerantius, maioriq; attentione & spiritu eadem considerabimus, eo & maior & excellentior gaudij affectus, quem hinc hauriemus, erit.

CAP. XIV.

Quàm utile hocce gaudium & exultatio spiritualis sit.

AD beatam autem vitam magni spirituale hoc gaudium, quod ex horum mysteriorum consideratione oritur, refert. Ita namque fit, vt facilè omnes rerum terrenarum voluptates ac delicias, quæ, vt diximus, vitiorum omnium fomes & nutrimentum anima fugiat & derestetur. Hoc autem gaudio